

GRY WOJENNE PTG 2025 PK. „BURSZTYNOWY PIERŚCIEN” - KALISZ, 19 LISTOPADA 2025 R.

19 listopada 2025 roku w Uniwersytecie Kaliskim odbyła się kolejna edycja gry wojennej „Bursztynowy Pierścień”, realizowana we współpracy Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego z Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego. Wydarzenie stanowi kontynuację inicjatywy szkoleniowej, której celem jest weryfikacja kompetencji przyszłych specjalistów bezpieczeństwa poprzez praktyczne zadania operacyjne, analityczne i strzeleckie. Tegoroczna edycja została przygotowana z wykorzystaniem zasobów uczelni oraz Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, natomiast **nagrody dla laureatów zostały współfinansowane ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**, w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018–2030, realizując zadanie publiczne.

Fot. 1: Rozpoczęcie zawodów

Źródło: fotografia własna.

W grze udział wzięli studenci i doktoranci reprezentujący sześć ośrodków akademickich: Uniwersytet Kaliski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytet w Białymstoku. Do finałowych rozgrywek zakwalifikowało się 20 osób, z czego 16 stawiało się na miejscu, by podjąć rywalizację w trzech modułach wymagających zarówno szerokiej wiedzy merytorycznej, jak i zdolności szybkiego podejmowania decyzji w dynamicznych warunkach symulacyjnych.

Pierwszym etapem rozgrywki był moduł teoretyczny, obejmujący kluczowe zagadnienia z zakresu współczesnego bezpieczeństwa i obronności. Pytania dotyczyły zarówno aktualnych uwarunkowań geopolitycznych w wymiarze globalnym, regionalnym i lokalnym, jak i roli instytucji międzynarodowych – w tym NATO oraz innych organizacji – w kształtowaniu architektury bezpieczeństwa. Uczestnicy musieli wykazać się znajomością mechanizmów współpracy transatlantyckiej i europejskiej, a także opanowaniem podstaw taktyki, analizy terenu i wybranych elementów sztuki operacyjnej. Moduł ten miał na celu zdiagnozowanie nie tylko poziomu wiedzy, ale również umiejętności interpretacji i oceny dynamicznych procesów strategicznych zachodzących we współczesnym środowisku bezpieczeństwa.

Fot. 2: Moduł teoretyczny

Źródło: Fotografia własna

W drugim module uczestnicy realizowali zestaw zadań wykorzystujących funkcje analityczne i planistyczne Systemu Zarządzania Kryzysowego „Jaśmin”. Ćwiczenia poprzedziło 30 - minutowe szkolenie wprowadzające. Zadania obejmowały zarówno podstawowe operacje geoinformatyczne, jak i elementy symulacji sytuacji kryzysowych. Jednym z etapów było wykonywanie pomiarów przestrzennych, takich jak określanie odległości pomiędzy wybranymi punktami w terenie oraz wyznaczanie powierzchni charakterystycznych obszarów miejskich. Kolejne zadania wymagały pracy na wizualizacjach trójwymiarowych, w tym modyfikowania perspektywy widoku, co pozwalało na ocenę terenu w warunkach zbliżonych do operacyjnych. Uczestnicy musieli również odtworzyć zarys fikcyjnego incydentu kryzysowego, nanosząc na mapę odpowiednie oznaczenia operacyjne i służb ratunkowych — m.in. miejsca zdarzenia, uszkodzonych oraz lokalizacje reakcji służb. Łącznie moduł miał na celu weryfikację umiejętności sprawnego wykorzystania danych przestrzennych i narzędzi cyfrowych do analizy sytuacji taktycznej oraz oceny zdolności szybkiego reagowania w warunkach presji czasu.

Fot. 3: Moduł praktyczny

Źródło: Fotografia własna

Ostatni moduł sprawdzający umiejętności strzeleckie uczestników został przeprowadzony z wykorzystaniem symulatora strzelnicy laserowej. Zadanie polegało na oddaniu 10 strzałów do tarczy w czasie 20 sekund, co pozwalało ocenić efektywność działania w warunkach ograniczonego czasu. Kluczowym kryterium oceny był wynik punktowy, odzwierciedlający celność i powtarzalność trafień, natomiast pozostałe parametry – takie jak tempo oddawania strzałów czy stabilność postawy – miały charakter pomocniczy. Dzięki wykorzystaniu cyfrowego systemu rejestracji możliwe było precyzyjne zestawienie wyników i jednoznaczne wyłonienie najlepszych zawodników w tej części zmagania.

Fot. 4: Moduł strzelecki

Źródło: fotografia własna.

Po zakończeniu wszystkich modułów jury dokonało podsumowania wyników i ogłosiło zwycięzców tegorocznej edycji „Bursztynowego Pierścienia”. Pierwsze miejsce zdobył **Dominik Olszczyński** z Uniwersytetu Wrocławskiego, który wykazał się najwyższym poziomem zarówno w części teoretycznej, jak i praktycznej. Drugie miejsce zajęła **Katarzyna Kuchnicka** reprezentująca Uniwersytet Kaliski, natomiast trzecie miejsce przypadło **Jakubowi Dargiewiczowi**, reprezentującemu Uniwersytet w Białymstoku. Tegoroczni finaliści potwierdzili bardzo dobry poziom merytoryczny, a

wyniki wskazują na rosnącą świadomość operacyjną młodych ludzi interesujących się bezpieczeństwem narodowym.

Uroczyste zakończenie wydarzenia poprowadził **dr Piotr Wilczyński**, Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, który wręczył nagrody oraz podziękował uczestnikom za wysiłek i zaangażowanie. Podkreślił również znaczenie inicjatyw łączących praktyczne komponenty szkoleniowe z akademicką refleksją nad bezpieczeństwem, wskazując na rolę gier symulacyjnych w kształtowaniu przyszłej kadry specjalistów.

Nad przebiegiem konkursu czuwało jury w składzie: **prof. UK dr hab. inż. Waldemar Scheffs**, **dr hab. inż. Krystian Frącik**, **dr inż. Wiesław Jaszczur**, **dr Wojciech Winkler**, **dr Norbert Prusiński**, a także **prof. dr hab. inż. Marek Kubiński**, główny organizator wydarzenia z ramienia Uniwersytetu Kaliskiego. Polskie Towarzystwo Geopolityczne reprezentowała dodatkowo **mgr inż. Aleksandra Nędza**, członek zarządu ds. mediów i PR.

Fot. 5. Zakończenie zawodów

Źródło: fotografia własna

Tegoroczna edycja gry wojennej ponownie potwierdziła jej wartość dydaktyczną i szkoleniową, dostarczając uczestnikom możliwości konfrontacji wiedzy z praktyką oraz osadzenia decyzji w realistycznych ramach symulacyjnych. Dzięki współpracy Uniwersytetu Kaliskiego i Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, a także wsparciu środków publicznych, wydarzenie utrzymało wysoki poziom organizacyjny i stanowi istotny element budowania kompetencji przyszłych specjalistów bezpieczeństwa.

Aleksandra Nędza

**IV OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU
„PRAKSEOLOGIA W NAUKACH O BEZPIECZEŃSTWIE”
NA TEMAT
„WĘZŁOWE PROBLEMY ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO I
OCHRONY LUDNOŚCI”, KALISZ 20-21 LISTOPADA 2025 R.**

W dniach 20-21 listopada 2025 r. w Uniwersytecie Kaliskim im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Prakseologia w naukach o bezpieczeństwie”, na temat „Węzłowe problemy zarządzania kryzysowego i ochrony ludności”. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu dofinansowanego ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Programu Doskonała Nauka II¹.

Konferencję patronatami honorowymi objęli:

- Rektor Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Andrzej Wojtyła;
- Komendant-Rektor Akademii Policji w Szczytnie, insp. dr Agata Malasińska-Nagórny;
- Prezes Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie dr hab. Andrzej Suchcitz;
- Prezydent Kalisza mgr inż. arch. Krystian Kinastowski;
- Prezydent Ostrowa Wielkopolskiego mgr Beata Klimek;
- Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska.

Patronat medialny nad konferencją sprawowali: Radio Poznań, TVP3 Poznań, Radio Rodzina i Forum Akademickie.

Głównym organizatorem konferencji był Instytut Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego. Do współorganizacji, udziału w komitetach honorowym i naukowym, a także współkreowania obrad konferencji zaproszono kilkanaście krajowych Uczelni i ośrodków naukowych, zajmujących się przedmiotową problematyką, Polskie

¹ Projekt naukowy „Doskonała nauka II.” KONF/SP/0398/2024/02, „Wsparcie konferencji naukowych” (przypis autora).

Towarzystwo Geopolityczne, a także gości zagranicznych, reprezentujących Parlament Europejski, Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie i Światową Radę Badań nad Polonią – oddział w Wielkiej Brytanii². Wśród gości obecna była także Dyrektor Departamentu Organizacji i Rozwoju Uczelni Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr Marta Kapusta, przedstawiciele władz Uczelni, Rektor Uniwersytetu Kaliskiego prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Andrzej Wojtyła, Prorektor ds. nauki prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Katarzyna Sygit i Kanclerz mgr Grzegorz Szymański, przewodniczący Rady Uczelni mgr Józef Jamrozik oraz pracownicy Wydziału Nauk Społecznych, z Dziekan dr Beatą Wenerską, prof. Uniwersytetu Kaliskiego na czele.

Jako cel główny konferencji przyjęto podjęcie debaty naukowej, stworzenie forum do prezentacji aktualnych wyników badań, integracja środowiska nauk o bezpieczeństwie poprzez wymianę poglądów, dobrych praktyk i opinii oraz wypracowanie nowatorskich, teoretycznych i praktycznych rozwiązań służących bezpieczeństwu państwa w obszarze zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce.

Z kolei główny problem badawczy sformułowano w postaci następującego pytania: w jaki sposób rozwiązywać węzłowe problemy funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej w ramach zapewniania bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym?

Główny problem badawczy zdekomponowano na szereg problemów szczegółowych:

1. Jaki jest charakter współczesnych i perspektywicznych zagrożeń bezpieczeństwa?
2. Jakiego rodzaju wyzwania i ryzyko związane są z ochroną ludności i obroną cywilną?
3. Jaki jest stan osiągnięć (wiedzy naukowej) ośrodków naukowych w zakresie badań naukowych i kształcenia w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w obszarze zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej?
4. W jaki sposób implementować założenia i skutecznie zarządzać systemem ochrony ludności w postaci organów, podmiotów i zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej?

² Szerzej: <https://uniwersytetkaliski.edu.pl/instituty/institut-nauk-o-bezpieczenstwie/prakseologia-w-naukach-o-bezpieczenstwie-20-21-11-2025/> [dostęp: 18.12.2025 r.].

5. Jakie doświadczenia i wnioski wynikają z przygotowania i realizacji szkoleń i ćwiczeń w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej?
6. W jaki sposób zapewniać ciągłość działania i realizację kluczowych procesów w państwie, podczas realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego i ochrony ludności wobec licznych wyzwań, ryzyk i zagrożeń, również w wymiarze lokalnym i regionalnym?
7. Jakie są uwarunkowania i praktyczny wymiar funkcjonowania mechanizmu ochrony ludności UE (EU Civil Protection Mechanism)?
8. W jaki sposób budować odporność państwa, społeczną, gospodarki, infrastruktury i środowiska?
9. W jakim zakresie nowe technologie, w tym w sferze informacyjnej i cyberprzestrzeni są implementowane i wpływają na rozwiązywanie problemów i wypracowanie rozwiązań w przedmiotowym zakresie?
10. Jakie są doświadczenia innych państw w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej?

Organizatorzy przygotowali bogaty program w postaci uroczystego rozpoczęcia konferencji, Sesji plenarnej, Sesji popularno-naukowej i Sesji tematycznych oraz dwóch paneli doktoranckich w pierwszym dniu konferencji, Sesji plenarnej, sześciu paneli tematycznych i dwóch paneli doktoranckich, warsztatów dla uczniów szkół średnich i warsztatów dla przedstawicieli mediów dziennikarzy w drugim dniu³.

Podczas rozpoczęcia konferencji zaproszonych gości i uczestników wydarzenia powitał Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie prof. dr hab. inż. dr h.c. Jarosław Wołęjszo, a uroczystego otwarcia konferencji dokonał Rektor Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Andrzej Wojtyła.

Podczas inauguracyjnej, wprowadzającej w tematykę obrad Sesji Plenarnej, moderowanej przez prof. dr. hab. dr h.c. Bogdana Szulca, prof. dr. hab. inż. Jana Posobca, prof. dr. hab. Mariana Kopczewskiego, zaproponowano cztery referaty dotyczące problematyki: współczesnych zagrożeń człowieka; ochrony ludności cywilnej w warunkach pełnoskalowego konfliktu i złożoności problemów oraz wyzwań zarządzania kryzysowego w kontekście współczesnym; wyzwań wdrożeniowych dotyczących ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej; „Tarczy Wschód” jako elementu ochrony ludności i obrony cywilnej. W tej sesji przedstawiciel Parlamentu Europejskiego Pierre-

³ Szerzej: <https://uniwersytetkaliski.edu.pl/naukowcy-o-problemach-zarządzania-kryzysowego-i-ochrony-ludnosci/> [dostęp:18.12.2025 r.].

Romain Thionnet, wraz z dr Kają Dziędzińską przedstawił referat nt. „Granica, terytorium i wizerunek wroga: francuska perspektywa w definiowaniu polityki bezpieczeństwa i obrony”. Prelegent odniósł się również do aktualnej sytuacji geopolitycznej w Europie, a także podzielił się spostrzeżeniami z poprzedzającej udział w konferencji wizyty na polskim odcinku wschodniej granicy Unii Europejskiej i NATO.

Po pierwszej Sesji plenarnej przeprowadzona została II Sesja popularno-naukowa, moderowana przez prof. dr. hab. inż. dr. h.c. Jarosława Wołęjszo, przeznaczona dla szerszego grona odbiorców z udziałem władz samorządowych (m.in. osób reprezentujących Prezydentów Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego), przedstawiciele instytucji, służb, inspekcji i straży, (m.in. Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kaliszu, Komendy Miejskiej Policji w Kaliszu, Wojskowego Centrum Rekrutacji w Kaliszu, Diecezji Kaliskiej, Straży Miejskiej Kalisza i Straży Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego, Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie, TELDAT Sp. z o.o. sp. k., Spółki Oświetlenie Uliczne i Drogowe w Kaliszu, a także mieszkańców i zarządu Stowarzyszenia Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej). Należy podkreślić, iż tego typu debata – popularno-naukowa, przygotowana po raz kolejny podczas wydarzeń naukowych organizowanych w Uniwersytecie Kaliskim potwierdziła zainteresowanie, zasadność i korzyści wynikające z jej organizowania, z uwagi na możliwość przedstawienia i poddania dyskusji problematyki dotyczącej społeczności lokalnych w aktualnych i perspektywicznych uwarunkowaniach z ich bezpośrednim i czynnym udziałem. W godzinach popołudniowych odbyły się dwie kolejne, równoległe Sesje. Pierwsza z nich na temat „Bezpieczeństwo i porządek publiczny a ochrona ludności i obrona cywilna” z udziałem mgr Artura Hołubiczko, przewodniczącego Krajowej Rady Komendantów Straży Miejskich i Gminnych oraz licznych przedstawiciele Straży Miejskich i Gminnych z całej Polski, Policji i środowiska naukowego. Druga sesja poświęcona była „Prakseologicznym, technologicznym, społecznym i poznawczym zagadnieniom ochrony ludności”. Przedstawiono w niej referaty dotyczące m.in. działań kognitywnych w kontekście zagrożeń dla społeczeństwa; problemów i wyzwań społeczeństwa ukraińskiego po rosyjskiej agresji zbrojnej - wyniki badań 2025; wyzwań dla zapewnienia skuteczności systemu ochrony ludności i obrony cywilnej; amunicji – balistyki obrażeń konsekwencji dla systemów zarządzania kryzysowego oraz ochrony ludności; prakseologicznych uwarunkowań budowania odporności społecznej w miastach europejskich w obliczu wyzwań i zagrożeń współczesnego świata na przykładzie Paryża, Hagi i Londynu.

Równolegle przeprowadzono też dwa Panele doktoranckie (I i II) na temat: „Budowa odporności społecznej, gospodarki, infrastruktury i środowiska”.

Drugi dzień Konferencji zdecydowano się rozpocząć Sesją z udziałem wszystkich uczestników konferencji na temat: „Szanse i wyzwania budowy systemu ochrony ludności i obrony cywilnej”. Przedstawiono w niej referaty odnoszące się do: implementacji rozwiązań w obszarze ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego wobec wyzwań XXI wieku; obiektów zbiorowej ochrony w kontekście wyzwań prawnych, organizacyjnych i informacyjnych; problematyki zagrożeń CBRN; odporności systemu ochrony ludności i obrony cywilnej na zagrożenia CBRN. W tej sesji w roli moderatorówi prelegentów wystąpili naukowcy z Akademii Pożarniczej, Wojskowej Akademii Technicznej i Uniwersytetu Kaliskiego.

Po dyskusji kończącej wspólną Sesję obrad rozpoczęły się Panele tematyczne pod wspólnym tytułem: „Organy, podmioty i zasoby ochrony ludności i obrony cywilnej w aktualnych i perspektywicznych uwarunkowaniach”, a szczegółowo dotyczyły one⁴:

- Panel I: Ewolucji zagrożeń w kontekście ochrony ludności i obrony cywilnej;
- Panel II: Ciągłości działania administracji i realizacji zasadniczych procesów w państwie;
- Panel III: Podmiotów i zasobów w ochronie ludności i obronie cywilnej;
- Panel IV: Nowych technologii, informacji i cyberprzestrzeni i ich roli w ochronie ludności i obronie cywilnej;
- Panel V: Edukacji i praktycznych aspektów działań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej;
- Panel VI: Budowy i kształtowania odporności państwa – społecznej, gospodarki, infrastruktury i środowiska.

Równolegle w siedzibie Rektoratu Uniwersytetu Kaliskiego, na Placu Wojciecha Bogusławskiego 2, odbyły się dwa kolejne Panele przeznaczone dla doktorantów (Panel III i IV) również na temat

⁴Szerzej na temat struktury paneli tematycznych, prowadzących i problemów podejmowanych w głoszonych referatach:

<https://uniwersytetkaliski.edu.pl/instituty/institut-nauk-o-bezpieczenstwie/prakseologia-w-naukach-o-bezpieczenstwie-20-21-11-2025/>
[dostęp: 18.12.2025 r.].

„Budowa odporności społecznej, gospodarki, infrastruktury i środowiska”, a po ich zakończeniu dla prowadzących, referujących i uczestników przewidziano zwiedzanie budynku Rektoratu. Również równoległe do paneli tematycznych przeprowadzono warsztaty przeznaczone dla uczniów szkół średnich na temat: Ochrona ludności w aspekcie wykrywania zagrożeń, powiadamiania, ostrzegania i alarmowania. Podkreślić należy, iż warsztaty wzbudziły szerokie i żywe zainteresowanie, zarówno wśród opiekunów-nauczycieli, jak i uczniów szkół średnich.

Po zakończeniu paneli tematycznych, doktoranckich i warsztatów dla uczniów szkół średnich przeprowadzono podsumowanie zasadniczej części obrad Konferencji, w którym odniesiono się do aspektów merytorycznych, podejmowanych podczas wystąpień i w toku dyskusji, ale przede wszystkim, bazując na diagnozach, analizach, doświadczeniach i wnioskach odnoszących się do stanu obecnego realizacji celów i zadań w obrębie organów, podmiotów i zasobów ochrony ludności i obrony cywilnej, starano się nakreślić kierunki i obszary dalszych badań szczegółowych. Jako zasadnicze z nich wskazano:

- budowę mechanizmów odporności społecznej, infrastruktury, gospodarki i środowiska, której składową jest potencjał zdolności przeciwdziałania zagrożeniom określany jako umiejętności i zasoby systemu lub społeczności tworzone i utrzymywane na potrzeby radzenia sobie z zagrożeniami;
- budowę systemu bezpiecznej łączności państwowej jako rozwiązania organizacyjno-technicznego, zapewniającego odporną na zakłócenia i niezależną przestrzeń komunikacyjną;
- prowadzenie dalszych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości w zakresie zagrożeń, wyzwań i ryzyka oraz kształtowanie umiejętności zachowań w różnorodnych sytuacjach kryzysowych;
- zastosowanie nowych technologii w zakresie, prognozowania, wykrywania, identyfikacji, oceny i analizy zagrożeń wraz z budową scenariuszy rozwoju sytuacji kryzysowych, poprzedzonej wieloaspektową analizą ryzyka, a także w zakresie współdziałania, koordynacji i synchronizacji działań licznych podmiotów prowadzących działania zorganizowane;
- współpracę międzynarodową w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej w ramach Unii Europejskiej i NATO.

Wydarzeniem towarzyszącym, przeprowadzonym tuż przed oficjalnym zakończeniem Konferencji, były warsztaty dla przedstawicieli mediów i dziennikarzy na temat: Rola mediów, komunikacji kryzysowej i komunikacji ryzyka w obliczu współczesnych i perspektywicznych zagrożeń. Podczas nich dyskutowano, koncentrując się na formach i metodach przekazu, uwzględniając również założenia budowy systemu ochrony ludności i obrony cywilnej, a także wnioski wynikające z analiz zdarzeń i sytuacji kryzysowych w wymiarze krajowym i międzynarodowym, w tym z wojny toczącej się na Ukrainie.

Rekapitulując, należy podkreślić, iż zakładane cele Konferencji zostały osiągnięte, a poszerzone i uzupełnione treści referatów, zebrane, liczne wnioski z obrad i dyskusji zostaną w większości opublikowane w formie rozdziałów i artykułów.

Tomasz Rubaj

VIII EDYCJA MIĘDZYNARODOWEJ OLIMPIADY GEOPOLITYCZNEJ

Kolejna edycja Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej dobiegła końca, ponownie potwierdzając swoją rangę jako jednego z najważniejszych przedsięwzięć edukacyjnych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne.

Ryc. 1: Plakat VIII edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej

Źródło: <https://ptg.edu.pl/igc2025/>

Olimpiada, już na stałe wpisana w program Zjazdu Geopolityków Polskich, stanowi wyjątkową platformę popularyzacji geopolityki akademickiej, umożliwiając młodym adeptom tej dyscypliny konfrontację wiedzy i umiejętności w grupie o szerokim, międzynarodowym charakterze. Jej głównym celem – niezmiennie od pierwszej edycji – pozostaje inspirowanie uczniów, studentów oraz doktorantów do pogłębiania zainteresowań związanych z geopolityką.

VIII edycja, podobnie jak poprzednie, została przeprowadzona zgodnie z wymogami regulaminowymi w trzech etapach, obejmujących zarówno sprawdzian wiedzy teoretycznej, jak i umiejętności interpretacyjnych oraz analitycznych. Najważniejszy z nich – etap finałowy – odbył się po raz kolejny na terenie Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, który ponownie okazał się znakomitym gospodarzem wydarzenia, zapewniając odpowiednie warunki naukowe i organizacyjne dla uczestników oraz kadry nadzorującej przebieg finału.

W tegorocznej edycji do rywalizacji stanęło 81 uczestników z 32 państw świata, co czyni ją jedną z najbardziej międzynarodowych odsłon w historii Olimpiady. Obok licznie reprezentowanych gospodarzy, na liście reprezentowanych państw znalazły się m.in.: Chile, Czechy, Dania, Etiopia, Fidzi, Francja, Niemcy, India, Izrael, Włochy, Iran, Kenia, Korea Południowa, Litwa, Madagaskar, Malezja, Birma, Peru, Filipiny, Rumunia, Słowenia, Republika Południowej Afryki, Szwajcaria, Tajlandia, Togo, Turcja, Ukraina oraz Polska. Tak szeroki wachlarz reprezentacji po raz kolejny potwierdził międzynarodową atrakcyjność Olimpiady oraz jej rosnącą rolę w popularyzacji geopolityki jako dyscypliny naukowej.

I Etap

Aby zaprezentować swoją wiedzę i umiejętności w finale, olimpijczycy muszą najpierw uzyskać odpowiednio wysokie wyniki na wcześniejszych etapach rywalizacji, których terminarz i zasady pozostają ściśle określone w regulaminie. Zapisy do VIII edycji zakończyły się 1 marca 2025 r. Dla wielu uczestników była to data symboliczna – oznaczająca początek intensywnych przygotowań i intelektualnych zmagani, ponieważ to właśnie na etapie wstępnym należało potwierdzić umiejętność tworzenia tekstów spełniających określone standardy redakcyjne, metodologiczne i merytoryczne.

31 marca upłynął termin nadsyłania esejów konkursowych, których tematyka – jak co roku – obejmowała najważniejsze, bieżące lub niedawne wydarzenia na arenie międzynarodowej. Zadanie to jest

wymagające, zwłaszcza dla młodych adeptów geopolityki, jednak jego rangę znacząco podnosi fakt, że najlepsze teksty z każdej edycji publikowane są w prestiżowych czasopismach: *Przeglądzie Geopolitycznym* oraz *European Journal of Geopolitics*. Dla młodych badaczy jest to nie tylko wyróżnienie, ale często pierwsza możliwość zaistnienia w środowisku naukowym.

W tegorocznej edycji niezależne, międzynarodowe grono jurorów, pozytywnie oceniło prace 37 uczestników. Najwyżej ocenionym esejem okazał się tekst pana Lucasa Alexandre-Mendesa, zatytułowany *Strategic Bundle Analysis of Taiwan*, opublikowany w tomie *European Journal of Geopolitics* za 2025 rok, który zdobył 33,5 punktów. Jednocześnie warto podkreślić, że artykuły autorstwa Kamila Dyląga, Jakuba Mikłasa oraz Kingi Kopońki – finalistów obecnej edycji – zostały opublikowane w 54 tomie *Przeglądu Geopolitycznego*, co stanowi znaczące wyróżnienie i potwierdzenie wysokiego poziomu merytorycznego ich prac.

II etap

Test wyboru rozpoczynający rywalizację na poziomie drugiego etapu został przeprowadzony on-line 26 kwietnia o godzinie 10:00 czasu polskiego. Podobnie jak w poprzednich edycjach, egzamin składał się z zestawu pytań przygotowanych przez ekspertów Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego i dotyczył szerokiego spektrum zagadnień związanych z geopolityką, teorią stosunków międzynarodowych oraz analizą przestrzenną procesów globalnych. Każde pytanie zawierało sześć możliwych odpowiedzi, z których tylko jedna była prawidłowa. System punktacji pozostał niezmienny: za dobrą odpowiedź przyznawano +1 punkt, za błędną -1 punkt, natomiast brak odpowiedzi nie wpływał na wynik końcowy.

Uczestnicy, zgodnie z zasadami Olimpiady, mieli 60 minut zarówno na udzielenie odpowiedzi, jak i przesłanie zeskanowanego bądź sfotografowanego formularza testowego. W trakcie pracy mogli korzystać z dowolnych materiałów pomocniczych – notatek, podręczników, atlasów oraz źródeł internetowych. Formuła ta, łącząca elementy testu wiedzy i kompetencji analitycznych, ma na celu sprawdzenie nie tylko zapamiętanych informacji, lecz przede wszystkim sprawności w szybkim wyszukiwaniu, porządkowaniu i ocenie danych. Tegoroczne wyniki testu były relatywnie wysokie, co świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu uczestników oraz rosnącym poziomie rywalizacji. Pozytywny rezultat, czyli wynik powyżej zera punktów, uzyskało aż 38 zawodników. Najlepszy okazał się Maksym

Loharzhevskiy, reprezentant Uniwersytetu Karola w Pradze, który zdobył imponujące 44 punkty. Tuż za nim uplasowały się osoby reprezentujące Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie: Zuzanna Stec (38 pkt) oraz Jakub Mikłasz (37 pkt). Wysokie miejsca wielu zawodników z Polski, Czech, Włoch, Francji czy Ukrainy podkreślają międzynarodowy charakter i szerokie zainteresowanie Olimpiadą.

Po zakończeniu testu on-line uczestnicy przystąpili do kolejnej części rywalizacji, obejmującej dwa quizy: geograficzny oraz zbrojeniowy. Stanowią one tradycyjny element Olimpiady, mający na celu sprawdzenie dokładności percepcji, znajomości kluczowych miejsc na mapie świata, orientacji strategicznej oraz podstawowej wiedzy dotyczącej współczesnych systemów uzbrojenia. Oba quizy rozegrano w formule zdalnej w dniach 5–12 maja, pozostawiając zawodnikom tydzień na udzielenie odpowiedzi. W ramach quizu geograficznego uczestnicy otrzymali 20 fragmentów map, przedstawiających strategiczne obszary, węzły komunikacyjne, przesmyki, cieśniny, kluczowe porty, regiony górskie i inne miejsca istotne z punktu widzenia geopolityki światowej. Każdy zawodnik miał za zadanie poprawnie zidentyfikować przedstawione lokalizacje, a za każdą prawidłową odpowiedź przyznawano +1 punkt. Zadanie to, choć z pozoru techniczne, wymagało nie tylko znajomości geografii, lecz także umiejętności powiązania detali widocznych na mapach ze szerszym kontekstem geostrategicznym. Quiz pozwolił ujawnić mocne strony wielu uczestników, a w tym roku szczególnie wyróżnili się zawodnicy z Ukrainy i Polski. Najlepszy wynik – 16 punktów – osiągnęły ex aequo Mariia Umanets z Ukrainy oraz Kinga Kopońka z Polski. Tuż za nimi uplasował się Jakub Mikłasz (15 pkt), potwierdzając swoją wysoką formę już trzeci raz w tej edycji Olimpiady.

Drugą część stanowił quiz zbrojeniowy, sprawdzający umiejętność rozpoznawania współczesnych systemów uzbrojenia – od sprzętu lekkiego, przez pojazdy opancerzone, aż po elementy systemów rakietowych lub lotniczych. Uczestnicy otrzymali 20 fragmentów zdjęć, przedstawiających wybrane typy uzbrojenia. Podobnie jak w quizie geograficznym, za każdą poprawną odpowiedź przyznawano 1 punkt. Wymagania tego etapu szczególnie premią osoby o szerokich zainteresowaniach militarnych, często łączących wiedzę teoretyczną z praktyczną pasją do geostrategii czy analiz wojskowych.

Tegoroczne wyniki okazały się wysokie, a czołówka była niezwykle wyrównana. Najlepsze rezultaty – 17 punktów – zdobyły Panie: Katarzyna Woźniak (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) oraz Kinga

Kopońka (Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej). Niewiele mniej punktów uzyskali kolejni zawodnicy, w tym Mateusz Jagiełło i Anieli Budna (po 16 pkt), która zaprezentowała imponującą wiedzę mimo młodego wieku.

Kolejnym komponentem drugiego etapu VIII Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej była gra geoeconomiczna, stanowiąca unikalne połączenie symulacji decyzyjnej, analizy systemowej oraz kompetencji z zakresu geostrategii gospodarczej. Etap ten – rozgrywany według zasad projektu opracowanego przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne⁵ – wyróżnia Olimpiadę na tle innych konkursów akademickich, wymagając od uczestników myślenia długookresowego, zrozumienia procesów gospodarczych i umiejętności bilansowania wielowymiarowych interesów państwa. W ramach gry każdy z zawodników otrzymywał losowo wygenerowane państwo, a jego zadaniem było poprowadzenie go przez okres 1800–2020, obejmujący kolejne fazy rewolucji przemysłowej, globalizacji i transformacji energetycznej. Uczestnicy musieli podejmować decyzje dotyczące kluczowych sektorów funkcjonowania państwa, w tym:

- bezpieczeństwa żywnościowego,
- eksploatacji surowców naturalnych,
- bezpieczeństwa energetycznego,
- rozwoju przemysłu i mocy produkcyjnych,
- poziomu satysfakcji oraz dobrobytu społeczeństwa,
- modernizacji infrastruktury,

Każdy z tych elementów wpływał na ostateczny wynik, a tym samym na pozycję w rankingu. Gra charakteryzuje się wysokim stopniem złożoności, ponieważ uczestnicy muszą równoważyć interesy gospodarcze, społeczne i strategiczne, a błędne decyzje – mogą prowadzić do gwałtownego spadku punktacji w kolejnych turach.

W tegorocznej edycji rywalizacja była wyjątkowo wyrównana, jednak najlepszą strategią wykazał się Jakub Mikłasz, student Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, zdobywając 40 punktów i obejmując pierwsze miejsce. Wynik ten potwierdza jego wszechstronność – Mikłasz uzyskał wysokie lokaty również w poprzednich etapach, budując pozycję jednego z głównych pretendentów do zwycięstwa całej Olimpiady. Szczegółowy przebieg gry

⁵ Zob. szerzej: <https://ptg.edu.pl/gra-geoekonomia/> (10.12.2025).

geoekonomicznej został opisany w 53 numerze Przeglądu Geopolitycznego.⁶

Ostatnim elementem drugiego etapu Olimpiady były pojedynki geopolityczne, przeprowadzone w dniach 3–7 lipca 2025 r. Jest to jedna z najbardziej wymagających i zarazem najbardziej prestiżowych konkurencji całej Olimpiady. Uczestnicy mierzą się w niej bezpośrednio ze sobą, co nadaje rywalizacji charakter dynamiczny i często nieprzewidywalny. Zanim jednak pojedynki mogły się rozpocząć, każdy uczestnik został zobowiązany do przygotowania co najmniej sześciu pytań geopolitycznych, które następnie – w sposób losowy – przekazywano przeciwnikom. Pytania te mogły dotyczyć bieżących wydarzeń globalnych, zagadnień teoretycznych, procesów geostrategicznych, a także wyzwań regionalnych i systemowych. W ten sposób zawodnicy nie tylko sprawdzali swoją wiedzę, ale również wpływali na przebieg i poziom merytoryczny rywalizacji poprzez jakość zadanych pytań. Tylko ci uczestnicy, którzy spełnili obowiązek przygotowania pytań, zostali dopuszczeni do udziału i rozstawieni na drabince pojedynków dzień przed rozpoczęciem etapu. Jego struktura przypomina turniej eliminacyjny – zwycięzcy awansują dalej, aż do wyłonienia najlepszego uczestnika. Pojedynki wymagały od zawodników nie tylko znajomości szerokiej gamy zagadnień geopolitycznych, ale również umiejętności argumentacji.

Po zakończeniu wszystkich konkurencji składających się na drugi etap – testu on-line, dwóch quizów tematycznych oraz gry geoekonomicznej – wyłoniono grupę 20 najlepszych uczestników, którzy uzyskali najwyższe wyniki łączne i tym samym zakwalifikowali się do finału VIII Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej. Tegoroczna lista finalistów była zróżnicowana, zarówno pod względem reprezentowanych państw, jak i typów instytucji – obok studentów uczelni wyższych znaleźli się również uczniowie szkół średnich. Stawce przewodzą reprezentanci Polski, Czech, Ukrainy, Francji, Niemiec, Danii oraz Włoch, co potwierdza międzynarodowy charakter Olimpiady oraz jej rosnącą rozpoznawalność wśród młodych badaczy geopolityki.

Najwyższy wynik po dwóch etapach uzyskała Kinga Kopońka (119 pkt), która od początku edycji utrzymywała bardzo stabilną formę we wszystkich konkurencjach. Drugą pozycję wywalczył Jakub Mikłasz (110 pkt), również reprezentant KEN w Krakowie, natomiast trzecie miejsce zajęła Anieli Budna – jedna z najmłodszych uczestniczek

⁶ <https://przeglad.org/wp-content/uploads/2025/09/PG-53.pdf>

tegorocznej rywalizacji, osiągając 84 punkty. W ścisłej czołówce znaleźli się także: Kamil Kłyszajko, Maksym Loharzhovskyi i Mariia Umanets, którzy ex aequo uzyskali 81 punktów, potwierdzając bardzo wysoki poziom rywalizacji.⁷

III Etap

Zanim doszło do zmierzenia się w zawodach finałowych VIII edycji Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej, Zarząd Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego – wzorem poprzednich lat – podjął działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego zaplecza organizacyjnego oraz finansowego wydarzenia. Olimpiada, na stałe wpisana w program Zjazdu Geopolityków Polskich, korzysta zarówno ze środków własnych PTG, jak i ze wsparcia zewnętrznych sponsorów oraz partnerów instytucjonalnych. Ich udział pozwala nie tylko na podniesienie rangi zawodów, lecz także na zagwarantowanie atrakcyjnych nagród rzeczowych, oraz wydawniczych dla uczestników finału. Informacje o sponsorach, partnerach oraz patronach medialnych VIII edycji zamieszczone zostały na dedykowanej podstronie Olimpiady oraz w komunikatach w mediach społecznościowych PTG, gdzie podkreślono ich wkład w organizację zawodów oraz ufundowane nagrody. Podobnie jak w poprzednich latach, honorowy patronat medialny sprawowały czasopisma wydawane przez PTG, w szczególności „Przegląd Geopolityczny” oraz „European Journal of Geopolitics”, stanowiące naturalne zaplecze publikacyjne dla najlepszych prac uczestników.

Gospodarzem zawodów finałowych był – już po raz kolejny – Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, gdzie mieści się jeden z najaktywniejszych ośrodków akademickich współpracujących z PTG. Zawody przeprowadzono w salach dydaktycznych oraz stref rekreacyjnych uczelni, zapewniających odpowiednie warunki zarówno do realizacji części praktycznej, jak i ustnej oraz pisemnej. Ważnym elementem organizacyjnym tegorocznej edycji był również skład jury zawodów finałowych, którego członkowie czuwali nad prawidłowym przebiegiem wszystkich konkurencji oraz oceną merytoryczną wystąpień uczestników. W skład komisji weszli: prof. Konrad Malasiewicz, prof. Witold Wilczyński oraz prof. Dariusz Góra – doświadczeni naukowcy i wieloletni członkowie Polskiego Towarzystwa

⁷ Szczegółowe wyniki II etapu dostępne są na stronie: <https://ptg.edu.pl/wp-content/uploads/IGC-2025.xls>

Geopolitycznego. Ich obecność zapewniła wysoką jakość oceny, rzetelność procedur oraz transparentność wyników, a także podkreśliła ekspercki charakter całej Olimpiady. Dzięki ich zaangażowaniu finał przebiegał w sposób sprawny, profesjonalny i zgodny z regulaminem, a uczestnicy mogli liczyć na kompetentną i obiektywną ocenę swoich umiejętności. Po rejestracji uczestników zakwalifikowanych po II etapie oraz oficjalnym powitaniu finalistów, osób towarzyszących i publiczności, przedstawiono program zawodów oraz skład. Następnie omówiono strukturę etapu finałowego, składającego się z trzech konkurencji rozgrywanych w następującej kolejności: części praktycznej, części ustnej oraz 60-minutowego testu pisemnego.

Pierwszą konkurencją finału była część praktyczna, przeprowadzona w pierwszym dniu Olimpiady – w środowy wieczór, 3 grudnia. Miała ona formę zaawansowanej gry strategicznej symulującej realny konflikt zbrojny, w której uczestnicy wcielali się w dowódców operacyjnych. Celem rozgrywki było właściwe wykorzystanie posiadanych jednostek, prowadzenie działań taktycznych i operacyjnych oraz podejmowanie decyzji pod presją czasu i zmieniającej się sytuacji na mapie. Konkurencja wymagała przede wszystkim umiejętności strategicznych, takich jak: planowanie manewrów, ocena ryzyka, optymalne rozmieszczenie jednostek czy przewidywanie ruchów przeciwnika. Wynik zależał wyłącznie od przyjętej strategii i skuteczności w dowodzeniu „armią”. Najlepszym w części praktycznej okazał się Jakub Samek (Uniw. KEN, Polska), który zdobył 10 punktów i już pierwszego dnia objął prowadzenie w klasyfikacji finałowej. Niewiele mniej punktów uzyskały panie: Kinga Kopońka (9 pkt), Carolina Ferrari (7 pkt) oraz Mariia Umanets (8 pkt), które wykazały się dużą sprawnością w planowaniu operacyjnym.

Drugi dzień zawodów finałowych rozpoczął się od części ustnej, która stanowiła rozwinięcie formuły pojedynków geopolitycznych z II etapu, lecz w wersji indywidualnej i w pełni egzaminacyjnej. Każdy z uczestników odpowiadał na wylosowane pytania z zakresu geopolityki, stosunków międzynarodowych, geostrategii i geoekonomii.

Komisja oceniała odpowiedzi pod względem:

- poprawności merytorycznej,
- umiejętności argumentacji,
- stosowania właściwej terminologii,
- przejrzystości i kultury wypowiedzi.

Najwyższą notę w części ustnej ponownie uzyskał Jakub Samek, zdobywając 10 punktów i umacniając wypracowaną przewagę. Świetnie

zaprezentował się także Mateusz Jagiełło (9 pkt), który dzięki bardzo dobrej odpowiedzi znacząco poprawił swoją pozycję w klasyfikacji. Na kolejnych miejscach znaleźli się: Mariia Umanets (8 pkt), Maksym Loharzhevskiy (7 pkt), Fabiana Borrelli (6 pkt), Katarzyna Woźniak (5 pkt), Krzysztof Syta (4 pkt) oraz Igor Kawecki (3 pkt). Pozostali uczestnicy uzyskali w tej części niższe wyniki lub 0 punktów, co przy tak wyrównanej stawce miało istotny wpływ na ich końcową lokatę.

Po zakończeniu części ustnej i krótkiej przerwie organizacyjnej finaliści udali się wspólnie na obiad do restauracji Wawelove, co stanowiło moment wytchnienia przed ostatnią i najbardziej wymagającą częścią rywalizacji. Po powrocie na uczelnię przystąpiono do ostatniej konkurencji zawodów finałowych – 60-minutowego testu pisemnego, stanowiącego egzamin wiedzy o charakterze teoretycznym (fot. 4). W odróżnieniu od testu on-line z II etapu, finaliści nie mogli korzystać z żadnych materiałów pomocniczych ani dostępu do Internetu.

Zadania obejmowały zarówno zagadnienia z teorii geopolityki, jak i szczegółowe pytania dotyczące współczesnych konfliktów, organizacji międzynarodowych, procesów geoeconomicznych oraz uwarunkowań polityki globalnej. Test wymagał bardzo dobrej znajomości literatury i bieżących wydarzeń, a także umiejętności szybkiego kojarzenia faktów pod presją czasu. Najlepszy wynik uzyskał Maksym Loharzhevskiy, który zdobył 10 punktów, potwierdzając swój wysoki poziom przygotowania teoretycznego. Tuż za nim uplasowali się: Jakub Samek, Kamil Kłyszajko oraz Krzysztof Syta, którzy uzyskali po 9 punktów.

Podsumowanie

Podsumowując wyniki zawodów finałowych VIII MOG, należy podkreślić bardzo wysoki i wyrównany poziom rywalizacji, jaki zaprezentowali uczestnicy. Złote medale zdobyli: **Jakub Samek**, który dzięki znakomitej postawie we wszystkich konkurencjach zwyciężył w klasyfikacji generalnej, a także ex aequo **Maksym Loharzhevskiy** oraz **Mariia Umanets**, wyróżniający się szczególnie wysokimi wynikami w poszczególnych częściach finału. Srebrne i brązowe medale trafiły do szerokiego grona finalistów reprezentujących różne uczelnie i państwa.⁸ Organizatorzy składają serdeczne gratulacje wszystkim laureatom i finalistom, dziękując im za wysoki poziom merytoryczny rywalizacji, zaangażowanie oraz wkład w budowanie prestiżu MOG. Udział w finale i osiągnięte wyniki stanowią istotne osiągnięcie akademickie oraz ważny

⁸ Zob.: <https://ptg.edu.pl/igc2025/> (10.12.2025)

etap w rozwoju młodych adeptów geopolityki. VIII edycja MOG po raz kolejny udowodniła, że jest przedsięwzięciem o wyjątkowej wartości edukacyjnej. Zgromadziła uczestników z kilkudziesięciu państw, integrowała młodych badaczy wokół problematyki geopolitycznej, a także stworzyła przestrzeń do merytorycznej rywalizacji oraz wymiany poglądów. Olimpiada stanowi dziś jedno z najważniejszych narzędzi Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego w zakresie promocji geopolityki. Jednocześnie tegoroczne doświadczenia pokazują wyraźnie, że dalszy rozwój Olimpiady wymaga kolektywnego wysiłku całego Towarzystwa. Zarówno przygotowanie etapów, jak i organizacja finału opierają się na zaangażowaniu kilku osób. To właśnie dzięki ich pracy możliwe jest utrzymanie wysokiego poziomu merytorycznego, logistycznego i organizacyjnego. W kolejnych latach kluczowe będzie nie tylko kontynuowanie tego wysiłku, lecz także jego poszerzanie poprzez włączanie nowych członków, partnerów i instytucji wspierających. Istotnym obszarem wymagającym dalszych działań jest zwiększenie widoczności Olimpiady w przestrzeni publicznej. Mimo rosnącego prestiżu wydarzenia oraz jego unikatowej formuły, obecność w mediach tradycyjnych i elektronicznych wciąż nie odzwierciedla jego realnej wartości. Wzmocnienie komunikacji poprzez intensywniejszą obecność w mediach społecznościowych, współpracę z mediami akademickimi, branżowymi i ogólnopolskimi, a także większą aktywność informacyjną oddziałów PTG, może przełożyć się na szersze zainteresowanie uczniów, studentów i instytucji edukacyjnych w kraju i za granicą. Uczestnicy tegorocznej edycji wielokrotnie podkreślali, że Olimpiada była dla nich nie tylko konkursem, lecz także ciekawym doświadczeniem formacyjnym, które motywuje ich do dalszego rozwoju naukowego. Potwierdza to, że inicjatywa ta posiada ogromny potencjał – potencjał, który może być w pełni wykorzystany jedynie przy wspólnej, konsekwentnej pracy całego Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego oraz przy wsparciu partnerów, sponsorów i ośrodków akademickich. VIII edycja MOG zapisała się w historii jako przykład dobrze zorganizowanego, międzynarodowego wydarzenia edukacyjnego. Jej powodzenie stanowi zobowiązanie do dalszego rozwijania tej inicjatywy, tak aby w kolejnych latach mogła ona nie tylko utrzymać wysoki poziom, lecz także zwiększać swój zasięg, prestiż i oddziaływanie.

Maciej W. Kędziński

GALA WRĘCZENIA NAGRÓD PTG 2025

Podczas XVII Zjazdu Geopolityków Polskich, który odbył się 5 grudnia 2025 roku w Krakowie, miała miejsce gala podsumowująca konkursy Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, połączona z wręczeniem nagród ich laureatom. Wydarzenie to stanowiło kulminacyjny moment zjazdu i zgromadziło przedstawicieli środowiska naukowego, autorów publikacji, ekspertów oraz uczestników inicjatyw edukacyjnych organizowanych przez PTG w roku 2024. Uroczysta gala była okazją do wyróżnienia zarówno uznanych badaczy, jak i młodych naukowców, a także do podsumowania najważniejszych przedsięwzięć popularyzujących geopolitykę w Polsce.

Pierwszym punktem ceremonii było wręczenie Nagrody Honorowej PTG im. Oskara Żebrowskiego, będącej najwyższym wyróżnieniem przyznawanym przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne. W roku ocenianym nagrodę tę otrzymali dr Monika Noviello, dr hab. Stanisław Zarychta oraz dr hab. Dariusz Góra. Uhonorowano ich za wieloletni wkład w rozwój polskiej myśli geopolitycznej, działalność naukową i dydaktyczną oraz za znaczącą rolę w kształtowaniu polskiej kultury strategicznej. Nagroda ta, nosząca imię jednego z pionierów polskich badań geopolitycznych, podkreśla trwały wpływ dokonań laureatów na rozwój tej dziedziny.

Następnie ogłoszono wyniki konkursu „Książka Geopolityczna Roku 2024”. Konkurs składa się z trzech etapów. W drugim etapie, zakończonym we wrześniu 2025 roku, wyłoniono dziesięć nominowanych publikacji. W trzecim etapie książki ocenia jury, które dokonuje ostatecznego wyboru zwycięzcy oraz publikacji wyróżnionej. Wyniki ogłoszono podczas gali. Zwycięzcą został dr hab. Roman Szul za książkę „Separatyzmy, ruchy niepodległościowe i regionalizmy we współczesnej Europie”, natomiast wyróżnienie przyznano dr. Grzegorzowi Lewickiemu za publikację „Jak sztuczna inteligencja i sektor Big Tech kształtują bezpieczeństwo cywilizacyjne”.

W kolejnej części ceremonii przedstawiono wyniki Konkursu na Najlepszy Artykuł Geopolityczny w kategorii najlepszej recenzji artykułu opublikowanego w „Przeglądzie Geopolitycznym”. Zwycięzcą został dr Jerzy Gut za pracę poświęconą wykorzystaniu sił specjalnych podczas

operacji „Overlord”, a wyróżnienie otrzymał mgr Marcelei Hązła za analizę gospodarczego i geopolitycznego znaczenia zjawiska określanego jako „Asian Century” dla Polski. Obie prace cechowały się wysokim poziomem merytorycznym oraz precyzyjną argumentacją. Bezpośrednio po tym ogłoszono wyniki w kategorii największej popularności artykułu, ocenianej na podstawie zainteresowania czytelników „Przeglądu Geopolitycznego”. Zwyciężyły dr Anna Szachon-Pszenny i dr Agnieszka Zaręba za artykuł „Etapowość instrumentalizacji migrantów na przykładzie granicy z Białorusią – wyzwania współczesności”. Wyróżnienia przyznano prof. dr. hab. Romanowi Szulowi oraz mgr Iwonie Szul za publikację „Pamięć narodów a geopolityka i ład światowy”, a także ponownie mgr. Marcelemu Hązle za artykuł dotyczący „Asian Century”.

W dalszej części gali wręczono dyplomy, odznaki oraz nagrody rzeczowe finalistom VIII Międzynarodowej Olimpiady Geopolitycznej, która odbywała się bezpośrednio przed zjazdem, w dniach 3–4 grudnia 2025 roku. W wydarzeniu brali udział licealiści, studenci i młodzi badacze reprezentujący różne ośrodki akademickie polskie i zagraniczne. Zwycięzcą olimpiady został Jakub Samek z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Uhonorowanie finalistów podkreśliło znaczenie konkursu w rozwijaniu kompetencji analitycznych oraz promowaniu młodych talentów w środowisku geopolitycznym.

Ostatnim punktem gali było uroczyste wręczenie dyplomów i nagród laureatom Konkursu na Najlepszą Pracę Dyplomową z Zakresu Geopolityki, którego wyniki ogłoszono już w pierwszej połowie 2025 roku. Podczas ceremonii wyróżnienia odebrali lic. Oliwia Jaruga z Uniwersytetu Kaliskiego oraz mgr Bartłomiej Zadworny z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Ich prace wyróżniały się rzetelnością metodologiczną, wysokim poziomem analizy oraz oryginalnym ujęciem problemów geopolitycznych, co potwierdza rosnący potencjał młodych badaczy w Polsce.

Gala wręczenia nagród PTG, zorganizowana podczas XVII Zjazdu Geopolityków Polskich w roku 2025, stanowiła formalne podsumowanie osiągnięć naukowych za rok 2024. Ukazała dynamiczny rozwój polskiej geopolityki, różnorodność podejmowanych tematów oraz znaczącą aktywność młodego pokolenia badaczy. Przyznane wyróżnienia potwierdziły kluczową rolę PTG w promowaniu wysokich standardów badań nad bezpieczeństwem i stosunkami międzynarodowymi.

Piotr Nawała

XVII ZJAZD GEOPOLITYKÓW POLSKICH – KRAKÓW, 5 GRUDNIA 2025 R.

XVII Zjazd Geopolityków Polskich⁹ odbył się w dniu 5 grudnia 2025 roku w Krakowie, w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej, pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego (PTG). Tegoroczne obrady zorganizowano pod hasłem: „**1000 lat od koronacji Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski**”, które stanowiło symboliczne i merytoryczne odniesienie do genezy polskiej państwowości oraz jej długofalowych uwarunkowań geopolitycznych.

Celem Zjazdu była prezentacja dorobku naukowego badaczy i ekspertów zajmujących się analizą historycznych oraz współczesnych problemów funkcjonowania państwa polskiego w perspektywie geopolitycznej, a także identyfikacja kluczowych wyzwań stojących przed Polską w zmieniającym się układzie międzynarodowym. Program konferencji obejmował zarówno uroczyste elementy, w tym ceremonie wręczenia nagród i wyróżnień, jak i liczne sesje plenarne oraz posterowe. Stworzyło to przestrzeń do wielowymiarowej wymiany wiedzy, doświadczeń i poglądów, a także do prezentacji wyników najnowszych badań prowadzonych w obszarze geopolityki, bezpieczeństwa i studiów nad państwowością¹⁰.

Uroczyste otwarcie nastąpiło o godzinie 9.30. Obrady zainaugurował Prezes Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, dr Piotr Wilczyński, który w wystąpieniu otwierającym podkreślił szczególnie, jubileuszowy charakter tegorocznego wydarzenia, nawiązujący do tysięcznej rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski. W swoim przemówieniu zwrócił uwagę na ciągłość polskiej tradycji państwowej oraz na znaczenie refleksji geopolitycznej jako narzędzia służącego zrozumieniu zarówno historycznych, jak i współczesnych uwarunkowań suwerenności, bezpieczeństwa i podmiotowości państwa w dynamicznie zmieniającym się środowisku międzynarodowym.

⁹ Zjazd organizowany co roku od siedemnastu lat, w pierwszym tygodniu grudnia

¹⁰ <https://ptg.edu.pl/zjazd-geopolitykow-polskich/>, [dostęp, 29.12.2025].

W tym roku zarówno Zjazd Geopolityków Polskich, jak i wszystkie towarzyszące mu wręczenia nagród w konkursach organizowanych przez Polskie Towarzystwo Geopolityczne ufundował Narodowy Instytut Wolności w ramach realizacji zadania publicznego w Programie Rozwoju Organizacji Obywatelskich.

Po wręczeniu nagród i odznaczeń¹¹ rozpoczęto debatę. Temat debaty konferencyjnej został uprzednio zatwierdzony przez Radę Naukową Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego. Do udziału w panelu zaproszono trzech ekspertów PTG, natomiast prowadzenie dyskusji powierzono laureatowi Nagrody „Oskar Geopolityki” z roku poprzedniego, prof. Bogdanowi Szulcowi.

W debacie uczestniczyli: prof. Witold Wilczyński – geopolityk, dr hab. Dariusz Góra, prof. UKSW – politolog i filozof, oraz gen. bryg. w st. spocz. dr Jerzy Gut, reprezentujący środowisko wojskowe. Panel miał charakter interdyscyplinarny i stanowił istotny element programu XVII Zjazdu Geopolityków Polskich, umożliwiając pogłębioną refleksję nad aktualnymi wyzwaniami geopolitycznymi oraz wymianę poglądów pomiędzy przedstawicielami różnych środowisk naukowych i eksperckich.

Wybrane tematy podczas XVI Zjeździe Geopolityków Polskich:

- 1) Współczesne podziały w polskim społeczeństwie jako wyzwanie dla trwałości narodu
- 2) Władcy i władze Polski i ich geopolityczne koncepcje
- 3) Cywilizacyjna rola Polski w Europie
- 4) Polskie siły zbrojne wobec dawnych i przyszłych konfliktów zbrojnych
- 5) Geoekonomia i bogactwo terytorium polskiego
- 6) Ustroje polityczne w polskich doświadczeniach historycznych
- 7) Oblicza nowych zagrożeń dla instytucji państwa polskiego
- 8) Konsekwencje zmian granic politycznych Polski na przestrzeni dziejów
- 9) Polska monarchia – doświadczenia historyczne i tradycje
- 10) Lekkomysłność polityczna elit w historii Polski – między oportunizmem a zdradą i doświadczeniem rozbiorów
- 11) Wyzwania dla bezpieczeństwa Polski i scenariusze jej przyszłości
- 12) Polska i jej znaczenie w świecie w kontekstach geopolitycznych

¹¹ Przedstawiono wyniki konkursów w sprawozdaniu z gali wręczenia nagród na s. 194 [przyp. red.].

- 13) Koncepcje wyjaśniające miejsce Polski i jej rolę w kształtowaniu stosunków międzynarodowych wśród państw sąsiednich
- 14) Wyzwania demograficzne narodu polskiego
- 15) Edukacja przyszłych pokoleń Polaków i jej problematyka
- 16) Kolejne 1000 lat Polski – prognostyka i futurologia – czy przetrwamy?

Program XVII Zjazdu Geopolityków Polskich obejmował cztery rozbudowane sesje plenarne, w ramach których zaprezentowano łącznie blisko dwadzieścia wystąpień, tworzących spójny blok tematyczny poświęcony zagadnieniom suwerenności, państwowości oraz współczesnych wyzwań geopolitycznych.

Pierwsza sesja plenarna, zatytułowana „*Geohistoria suwerenności Polski*”, prowadzona przez prof. Jarosława Wołęjszo oraz dr Zofię Marciniak, obejmowała sześć referatów. Prelegenci podejmowali problematykę znaczenia koronacji z 1025 roku dla rozwoju idei polskiej państwowości, zastosowania metod potegometrycznych w analizie historycznego rozwoju państw, kształtowania granic i terytorium Rzeczypospolitej w perspektywie źródeł nowożytnych, a także geopolitycznych interpretacji dokonań dynastii Piastów i Jagiellonów oraz myśli politycznej polskiej emigracji po 1945 roku. Sesja ta stworzyła pogłębione tło historyczne dla dalszych debat prowadzonych podczas Zjazdu.

Druga sesja plenarna, „*Suwerenność a nowe technologie i wyzwania współczesności*”, moderowana przez prof. Dariusza Górę, również obejmowała sześć wystąpień. Ich tematyka koncentrowała się wokół roli sztucznej inteligencji w rywalizacji geopolitycznej, cyfrowych linii podziału w debacie publicznej, problematyki radiokomunikacji i cyberbezpieczeństwa w sektorze elektroenergetycznym, a także znaczenia edukacji obywatelskiej dla trwałości współczesnej państwowości. Wystąpienia te unaocznily, że technologia staje się jednym z kluczowych czynników redefiniujących pojęcie suwerenności.

Trzecia sesja plenarna, zatytułowana „*Suwerenność ekonomiczna i militarna*”, prowadzona przez prof. Mirosława Sułka oraz dr Małgorzatę Wilczyńską, obejmowała pięć referatów. Prelegenci analizowali m.in. pozycję Polski w międzynarodowych rankingach potęgi, jej rolę w porządkach międzynarodowych, genezę konfliktów na Bliskim Wschodzie po 1945 roku oraz wpływ procesów geopolitycznych na globalne łańcuchy dostaw. Istotnym wątkiem była także polityka Polski wobec rosnącego znaczenia państw Globalnego Południa.

Czwarta sesja plenarna, „*Problemy geopolityczne Polski i jej sąsiadów*”, moderowana przez prof. Witolda Wilczyńskiego oraz dr Monikę Noviello, obejmowała trzy wystąpienia. Skoncentrowano się na wpływie granicy strefy Schengen na jakość życia mieszkańców obszarów przygranicznych, na funkcjonowaniu transportu kolejowego w kontekście sąsiedztwa z Ukrainą oraz na roli Polski w Grupie Wyszehradzkiej. Referaty te stanowiły podsumowanie Zjazdu, akcentując praktyczny wymiar wyzwań geopolitycznych stojących przed Polską w jej najbliższym otoczeniu międzynarodowym.

Podsumowując obrady XVII Zjazdu Geopolityków Polskich, należy podkreślić, że zaprezentowane referaty i przeprowadzone debaty jednoznacznie ukazały interdyscyplinarny oraz wielowymiarowy charakter współczesnych wyzwań geopolitycznych. Wystąpienia obejmowały zarówno perspektywę geohistoryczną, jak i analizę aktualnych procesów technologicznych, ekonomicznych i militarnych, wskazując na rosnącą złożoność środowiska międzynarodowego oraz dynamiczne przesuwanie się linii podziałów w świecie.

Uczestnicy Zjazdu akcentowali potrzebę elastycznego podejścia do polityki międzynarodowej, wzmocnienia współpracy naukowej oraz rozwoju kompetencji technologicznych jako kluczowych determinant przyszłej suwerenności państw. W toku obrad podkreślano również znaczenie adaptacyjności, innowacyjności i otwartości na dialog międzyśrodowiskowy i międzykulturowy jako warunków skutecznego funkcjonowania w zmieniającym się układzie globalnym.

XVII Zjazd Geopolityków Polskich stał się zatem nie tylko forum wymiany poglądów i prezentacji wyników badań, lecz również ważnym impulsem do dalszych prac naukowych i działań praktycznych na rzecz pogłębionego rozumienia oraz świadomego współkształtowania współczesnego porządku międzynarodowego.

Zofia Marciniak

**VI OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
„BEZPIECZEŃSTWO INFORMACYJNE W ZARZĄDZANIU
KRYZYSOWYM” NT. INTEGRACJA REGULACJI,
ZARZĄDZANIA RYZYKIEM I TECHNOLOGII W ERZE
CYFROWEJ TRANSFORMACJI – JAROSŁAW, 3-4 LUTEGO
2026 R.**

W dniach 3–4 lutego 2026 roku Wydział Ekonomii i Zarządzania Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Jarosławiu, Urzędem Miasta Jarosławia, Instytutem Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego, Wydziałem Bezpieczeństwa Lotniczego Lotniczej Akademii Wojskowej w Dęblinie, Politechniką Rzeszowską, Uniwersytetem Preszowskim, Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk oraz Polskim Towarzystwem Geopolitycznym gościł uczestników szóstej edycji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Bezpieczeństwo informacyjne w zarządzaniu kryzysowym”. Tegoroczne wydarzenie, przebiegające pod hasłem „Integracja regulacji, zarządzania ryzykiem i technologii w erze cyfrowej transformacji”, zapewniło okazje do wymiany poglądów, doświadczeń oraz prezentacji wyników badań przedstawicieli nauki nie tylko akademickich ale również praktycznych. Patronat Honorowy sprawowany przez wojewodę podkarpackiego, marszałka województwa podkarpackiego, starostę jarosławskiego, burmistrza miasta Jarosławia, rektora PANS w Jarosławiu, prezesa Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, prezesa Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, komendanta Powiatowego PSP w Jarosławiu, szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji w Jarosławiu oraz dowódcę 202 Batalionu Obrony Pogranicza w Jarosławiu podkreślił wszechstronny wymiar debaty, w której informacja została zdefiniowana jako kluczowy czynnik budowania przewagi i odporności państwa w warunkach zagrożeń hybrydowych.

Radzie Naukowej Konferencji przewodniczył prof. dr hab. inż. dr h. c. Jarosław Wołęjszo - dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Kaliskiego im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego, a rolę jego zastępcy pełniła dr Małgorzata Wilczyńska z Wydziału

Ekonomii i Zarządzania Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Jarosławiu.

Celem VI Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej była wymiana wiedzy i doświadczeń na temat szans, współczesnych zagrożeń i wyzwań stawianych przez dynamicznie zmieniające się otoczenie, jak również prezentacja najnowszych osiągnięć technicznych i rozwiązań organizacyjnych służących doskonaleniu systemu bezpieczeństwa informacji w zarządzaniu kryzysowym.

Konferencja zgromadziła przedstawicieli nauki, administracji oraz praktyków odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, którzy omówili rolę informacji w procesach zarządzania kryzysowego – od poziomu lokalnego, po wymiar ogólnokrajowy. Dyskusje koncentrowały się wokół integracji regulacji prawnych, nowoczesnych technologii i procedur zarządzania ryzykiem w warunkach szybko zmieniającego się otoczenia. Obecność partnerów naukowych i praktyków sprzyjała wymianie doświadczeń, które mogą być wykorzystywane w codziennej pracy służb i jednostek samorządu terytorialnego.

VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo informacyjne w zarządzaniu kryzysowym nt. Integracja regulacji, zarządzania ryzykiem i technologii w erze cyfrowej transformacji” ma charakter cykliczny i stanowi ważny element budowania nowoczesnego systemu bezpieczeństwa, opartego na wiedzy, wymianie doświadczeń i stałym podnoszeniu kompetencji osób odpowiedzialnych za ochronę ludności. Wspólna debata, nawiązywanie relacji i prezentacja dobrych praktyk sprzyjają tworzeniu spójnych standardów postępowania w obliczu nowych, często złożonych zagrożeń.

Konferencja naukowa pozytywnie przyczyniła się do dalszego zacieśnienia współpracy między Wydziałem Ekonomii i Zarządzania Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Jarosławiu a samorządem terytorialnym oraz znaczącymi ośrodkami naukowo-badawczymi w Polsce.

Duże zainteresowanie słuchaczy, zarówno pierwszego, jak i drugiego dnia, uprawnia do stwierdzenia, że konferencja była nie tylko ważnym wydarzeniem naukowym, lecz także istotnym instrumentem upowszechnienia wiedzy oraz wymiany doświadczeń na temat szans, współczesnych zagrożeń i wyzwań stawianych przez dynamicznie zmieniające się otoczenie. Z całą pewnością także publikacja materiałów pokonferencyjnych w postaci monografii zajmie szczególne miejsce nie tylko w polskiej literaturze naukowej.

Sesja plenarna zapoczątkowała konferencję i skupiła się na praktycznych aspektach bezpieczeństwa społeczności lokalnych w świetle ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. W dyskusji udział wzięli przedstawiciele władz samorządowych, a także reprezentujący praktyczne ujęcie komendant powiatowy PSP w Jarosławiu oraz dowódca 202 Batalionu Obrony Pogranicza w Jarosławiu. Dialog ten pozwolił na konfrontację założeń teoretycznych ustawy o ochronie ludności z realnymi wyzwaniami, przed którymi stoją jednostki samorządu terytorialnego wschodniej Polski.

Dalsza część pierwszego dnia konferencji koncentrowała się na wielowymiarowym ujęciu bezpieczeństwa informacyjnego. Panele (I i II) Bezpieczeństwo i odporność samorządów, (III) Bezpieczeństwo Informacji w lotnictwie, (IV) Polityka cyfrowa w społeczeństwie lokalnym, (V) Garnizon wojskowy w Jarosławiu w latach 1773-2024 Przeszłość dla przyszłości-Alma Mater w Jarosławiu, (VI) Budowanie odporności samorządów na zagrożeniabyły platformą do przedstawienia wyników badań dla wybitnych naukowców oraz dyskusji i polemiki dla słuchaczy.

Drugi dzień obrad tradycyjnie dedykowano młodym adeptom nauki. Pod opieką merytoryczną dr inż. Piotra Maziarza, dr Piotra Wilczyńskiego, dr inż. Lucyny Szczygieł oraz mgr inż. Grzegorza Torbiczuka, adepci nauki prezentowali wyniki swoich badań w obszarach takich jak wykorzystanie algorytmów sztucznej inteligencji, analiza dezinformacji w mediach społecznościowych, operacje psychologiczne w świecie cyfrowym czybudowanie odporności na cyberzagrożenia. Aktywność młodych naukowców z różnych ośrodków, m.in. z Krakowa, Wrocławia oraz Rzeszowa, potwierdziła wysoką rangę wydarzenia w skali ogólnopolskiej.

Anna Szmajda, Małgorzata Wilczyńska